

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XLIX. De Collegijs sacrarum Virginum Canonissarum Congregationis
Lateranensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

CAPVT QVADRAGESIMVMNONVM.

De Collegijs Sacrarum Virginũ Canonissarum Congregationis Lateranensis.

Rudentissimi Patres primi nostræ reformationis autores illud memoria retinentes, quod scribit D. Gregorius Ioanni Raennatenstem Antistiti à Gratiano in cap. Nemo 16. q. 1. relatus, neminem in regulari obedientia facile posse persistere, & simul obsequijs Ecclesiasticis deservire, ad canonicæ disciplinae vigorem in Lateranensi familia diutius servandum, duo inter cetera firmiter statuerunt, quæ scriptis in Generalibus Comitibus sunt renovata, & confirmata Alterum, ut nullum omnino monasterium acciperent, quod animarum personarum secularium curam adiunctam habuisset, quam ob causam non pauca monasteria illis oblata respuit, quædam etiam postquam acceptauerant, dimittere decreuissent, inter quæ collegium insignis sancti Ioannis in monte Bononiz, in actis Capitularibus illorum temporum reperitur. Alterum autem, ut à regimine sanctimonialium, siue alterius, siue etiam nostri ordinis penitus cauerent. Quæ diu seruare nullatenus poterunt, præsertim de monialium regimine loquendo, cogentibus ad illud tum importunis quarundam vniuersitatum precibus, tum etiam Principum, ac in primis Pontificum iussionibus, etiam sub censurarum interminatione: quod ex eorum decretis, & literis Apostolicis supra recitatis aperte liquet. hinc effectum, ut nostra Lateranensis familia non solum canonicorum, verum etiam Sacrarum Virginum Canonissarum multis collegijs fuerit per Italiam propagata. De quibus collegijs pro complemento præsentis operis aliqua dicturus, ijs omissis, quæ de canonicarum antiquitate, origine, sanctitate, plura dicenda essent, quod prolixiores esse hic minime possumus, hoc vnum pro fundamento dicendum necessarîo præmittendum fore iudicavi, scilicet quemadmodum canonicorum, ita etiam sanctimonialium Virginum, quæ canonicæ, vel canonicæ vocantur, institutum ab Apostolis, & viris Apostolicis in exordio nascentis Ecclesiæ suam originem accepisse: & quemadmodum in primitiua Ecclesiâ, & deinceps ordo regularis virorum in duas classes partitus fuit, tum nomine, tum habitum differentes, quorum altera canonicorum, siue clericorum, monachorum al-

tera tunc nuncupata: ita & de ordine regulari foeminarum dicendum. nam fuisse olim in Ecclesiâ Sacras Virgines sanctimonialis canonicas, siue Virgines clericales, siue diaconissas à monachibus tum nomine, tum habitu distinctas, sequentia Patrum & Conciliorum testimonia certissima testantur.

Primum Innocentij III. in cap. Cum dilecta. de Maioritate, & Obedientia, in quo de quadam Abbatisa canonicarum sermo habetur, ut legenti patebit.

Secundum Sigiberti Gemblacensis in Chronico sub anno 820. vbi scribit in Concilio Aquigrani factam fuisse reformationem monachorum, & etiam clericorum, & clericorum sanctimonialium regulas quasdam factas.

Tertium Concilij Ticinensis sub Benedicto III. & Ludouico II. Imperatore anno 855. celebrati dicentis, monasteria virorum, & foeminarum, vel secundum regulam D. Benedicti, vel secundum canonicam institutionem disposita esse debere.

Quartum Concilij Parisiensis sub Gregorio IV. & Ludouico Primo Imperatore anno 829. celebrati, c. 46. sic dicentis: *Comperimus etiam quosdam canonicos, & monachos posthabito Religionis sue pudore monasteria sanctimonialium tam monachorum, quam canonicarum inconsulto Episcopo imprudenter, atque irreuerenter adire.*

Quintum Concilij Remensis sub Eugenio Secundo c. 3. sic dicentis: *Statutum, ut sanctimonialium, & mulieres, quæ canonicæ nominantur, & irregulariter viuunt, iuxta Beatorum Benedicti, & Augustini regulam vitam suam in melius corrigant, & emendent.* Hic canon cum alijs nonnullis habetur in 3. volumine Conciliorum post decreta Eug. II.

Sextum Concilij Cabiloniensis, quod tempore Caroli Magni est celebratum cap. 53. vbi sic dicit: *Libuit namque huic sacro conuentui quasdam admonitiones breuiter eis sanctimonialibus scribere, quæ se canonicas vocant: quoniam ea, quæ sub monastica norma degunt, totius vite sue ordinem in eadem, quam profitentur, regula scriptum habent.*

Septimum Chronica Treuerensis scribentis, Athelam, & Iriminam Dagoberti Francorũ Regis filias Treueris in palatio, & in alio loco, qui Horreum vocabatur, congregationem sanctimonialium canonicam vitam profitentium instituisse Obijt autem Dagobertus anno 622. ex Regine in Chronico.

Octauum Iustiniani Imperatoris in nouellis Constitutionibus dicentis: *si qua rapuerit, vel sollicitauerit, vel corruerit Ascetiam, vel Diaconissam, vel monacham, vel mulierem religiosam vitam habentem, bona ipsius, & eorum, qui huius sceleris commotione contaminati sunt, religiose loca vindicentur, monasterio &c. Ascetæ verò, & Ascetrix idem profus*

Vuu 4 erant

erant cum clericis, & mulieribus clericalibus regulariter viuentibus, de quibus Philo in lib. de Vita supplicium, & Eusebius lib. 2. Historiæ Ecclesiasticæ cap. 16. & 17. quique à B. Marco in primitiua Ecclesia instituti dicuntur.

Nonum S. Basilij Magni, inter cuius opera ante libros Regularum monasticarum est libellus sub titulo Animaduersionum ad canonicos, & canonicas delinquentes.

Decimum Soteris Papæ, cuius verba referuntur in cap. Sacratas 23. d. dicentis: *Sacratas verò feminas, vel monachas, sacra vasa, vel sacras pallas penes vos contingere &c.* vbi vides fuisse sacratas feminas distinctas ab illis, quæ monachæ vocabantur: hæc autem illæ erant, quas Patres, & Concilia canonicas, & Sigibertus sanctimoniales clericales vocare consueverunt.

II.

NEque solo nomine verum etiam professione, & habitu monachas à canonicis, siue Virginibus clericalibus ab imbro distinctas inuenio: nam temporibus primitiue Ecclesiæ, vel saltem Beatorum Augustini, & Hieronymi monachi, & monachæ pulles, & fuscis vestibus indubantur, quod non solum, ex epist. Hieronymi ad Rusticum, & de laudibus Ascetiæ, quæ sunt 4. & 15 in ordine, sed etiam ex Epist. B. August. ad Ediciam in ordine 199. aperte liquet, dum illam reprehendens, quod contra mariti voluntatem monachalem habitum sumpsisset, inquit: *Quid enim est absurdus, quam mulierem de humili veste viro superbire? cui se potius expedit obtemperare candido moribus, quam in nigellis vestibus repugnare: quia etsi te indumentum monachæ delectabat &c.* At verò Canonicarum quemadmodum & canonicorum habitum è contrario candidum fuisse, testatur in primis Augustini regula, quæ sicut pro canonicis exarauit, vt lib. 1. est demonstratum, ita etiam canonicis accommodatum eisdem seruadum epistola. 109. præscripsit, in qua de vestimentis ad arbitrium Præpositi lauandis sic dicit: *Indumenta vestra secandum arbitrium Præpositi lauentur siue à vobis, siue à subditis, ne interiores animæ fordes contrahat unda vestis nimium appetitus.* Quæ res ex facto comprobatur, nam in Historia B. Brigide Virginis, & sancti Patritij canonici ordinis in Scotia, siue Hybernia fundatoris discipulæ legitur, quod dum adhuc esset infantula, pater suus vidit duos clericos in vestibus candidis introeuntes, sacrum oleum illius capiti superfudisse, quæ cum adoleuisset, omnia mundana propter amorem Domini Iesu Christi contemnens, ad Macham Episcopum sancti Patritij discipulum perrexit, petens, vt se Deo consecraret, qui illam veste candida, & pallio albo induit, & ad professionem recepit: quæ innumerabilium Virginum in Sacrarum mater est effecta in monasterio Reiglers nuncupato, siue Regularium: vnde collegia canonicarum non solum in tota Hybernia, sed etiam in Anglia, & Belgio, ad quas prouinci-

as sicut canonicorum, ita etiam canonicarum institutum ex Hybernia primitus videtur deuiatum, regularium vocantur, quemadmodum etiam collegia canonicorum, vt videre est apud antiquos illarum Prouinciarum Scriptores, & apud D. Bernardum, qui canonicos regulares, & illorum monasteria ferè semper simpliciter, & nudo vocabulo vocat regularium, & ad regulares.

Confirmat id ipsum Historia S. Gertrudis Pipini Ducis filia, quæ illustre Sacrarum Virginum Niuellensium Canonicarum in Belgio collegium fundauit circa annum Domini 662. prout vulgari versus indicant.

In sexcentis quinquagesimo duobus

Fiant Ninella Gertruda claustra puella.

quam Canonicam non secularem, sed regularem fuisse, satis indicat illius historia à Ioanne Molano in Natalibus sanctorum Belgij sub die 17. Martij, & ante illum à Ioanne Mauburno in 3. lib. sui Venatorij cap. 21. descripta, cuius Beatus Patritius, quem illa præ ceteris Sanctis impensissimè coluerat, & dilexerat, & illius discipulos, & alumnos receperat, in hora exitus illius obuiauit: illa enim candidis indorbat, & post mortem sanctæ Modestæ Virginis in candido habitu apparuit, prout eadem Historia testatur. Et semel cum in Belgio, & finitimis prouincijs temporibus Pipini Ducis, & Dagoberti Regis Galliarum, & deinceps postea innumera Canonicarum collegia fuerint fundata, quorum multa nunc etiam florent, alia reformata, illa omnia candidi habitum gesserunt. vnde nunc etiam illarum nonnulla, etsi reformata, abz Domine nuncupari consueverunt vt videas, canonicas sicut in nomine, & regula, ita etiam in habitu cum canonicis regularibus à postolicis conuenire consueverunt.

Quibz omnibus addendum, quemadmodum ex regularibus clericis, siue canonicis seculares ortum habuerunt, ita ex regularibus canonicis verè professis originem accepisse nonnulla præcipue nobilitatis collegia Canonicarum, secularium tamen, quæ nunc in quibusdam Prouincijs Germaniæ, Lotharingiæ, & Belgij videntur, cuiusmodi est sanctorum Cornelij, & Cypriani Buchouiensis, & sanctæ Gertrudis Niuellensis sancti Petri Armoricensis, & alia. nam Buchouienfense collegiū à prima fundacione canonicarum verè regularium, & sub Beati Augustini regula viuentium ab initio fundatum, testatur Galpar Bruschius in lib. de Monasterijs Germaniæ fol. 18. pag. 2. in principio. Idem etiam de sancta Gertrude manifestè testatur historia fundacionis eiusdem collegij Niuellensis à Molano sub die 17. Martij in suis Natalibus relata: nam de illius matre propriam domum in monasterium vertente, sic in eadem historia legitur: *Et dicitur superuentu sancti Amandus Episcopus, à quo marrona casta profecti non velamen accepit, & domum in sancti inuentum monasterium eiusdem Antistiti consecratione communi-*

... quod factum multis calamitatibus, & cum dicta filia sustinuit: mater autem bu...
... quæ aliquando post inter virginis sus...
... unanimes consensu canobij...

Confirmant eandem sententiam, quæ colligitur per sanctam Beggam in Gallijs, & in Italia, in Instituto scribuntur, illam ex molano, & canonicarum, sub formâ viuentium conuocasse: *Vbi corde, & voto seruati Deo seruare usque ad extremum vitam in regulari.* Sic enim in gestis sanctæ Begge nominatè ad verbum habetur. Scio ex parte Joannem Molanum lib. 1. de Canonicis, & canonicis, & canonicas, & canonicas, siue canonicas per votorum emissionem monachos, vel monachas necessariò Verum illum à scopo errare plurimum, tum lib. 2. c. 3. & sequenti, tum quæ modò de Sanctis, & de canonicis in monasterio S. Begge familia sanctæ Gertrudis acceptis sunt dicta, & de canonicis, & pro cõstanti habitum votorum emissionem consecratas inuocant; etsi aliquot seculis post dicti Canonicarum fundacionem, cum regularis originis in eo defecisset, Paschalis Secundus quorundam honestæ vitæ formulam, sine votorum obligatione, manente vita communi Abbatis regularum regimine virginibus ibidem præscripsisset, quam hæctenus seculi docent. Verum de hac relatis, qui plura curant, Ioan. Mauburnum in Venatorio lib. 3. cap. 12. & Molanum locis proximè citatis, in cõstanti Joannem Nidert, Ordinis Prædicatorum Theologum, summam diligentiam esse super canonicarum secularium originem, tractare potuisse, nisi quod ex prima fundacione sanctimonialis ordinis vel D. Benedicti altioribus exceptis paucis collegijs recenser nobilium sustentatione fundatis.

DE collegijs verò canonicarum tū antiquis, & recentibus, illorumque originibus fundacionibus velle integrum hic loci catalogare, magnus, & immensus esset labor, & hæc res vniuerso omnino importabilis, quæ de ceteris prætermisisti, ex solis Italiciæ aliqua recognitione, quæ ad nostram Lateranensem congregationem attinent, quæque nunc superstant, vel hominum incuria, vel iniuria temp...

causis: ob quod factum multis calumnias, & iniurias
cum dicta filia sustinuit: mater autem hu non mota
etiam filia nondum consecrata arrepta foris capillos
abscidit, que aliquanto post inter virgines suscepto ve-
lamine consecrata, vnanimi consensu canobij ad regi-
men est accepta, &c.

Confirmant eandem sententiam, quae de mo-
nasterio per sanctam Beggam in Gallijs, loco Au-
denns, instituto scribuntur, illam ex monasterio
S. Gertrudis veriusque sexus chorum, scilicet ca-
nonicorum, & canonicarum, sub forma regulari
viuentium conuocasse: *Vbi corde, & voto se obliga-
uerunt Deo feruere usque ad extremum visa in propo-
sita regulari.* Sic enim in gestis sanctae Beggae praen-
ominatae ad verbum habetur. Scio ex parte re-
fragari Ioannem Molanum lib. 1. de Canonicis. c.
11. vbi licet concedere videatur, canonicas secu-
lares quemadmodum etiam canonicos ex regu-
laribus originem duxisse, negat tamen illos cano-
nicos regulares, quos à monachis distinguit, verè
regulares cum trium votorum emissionem fuisse,
quod etiam de canonicis dixerat: sensu. n. nullos
nisi monachos, vel monachas verè regulares cū
votorum emissionem fuisse, & pro cōstanti habet,
canonicos, siue canonicas per votorum emissio-
nem monachos, vel monachas necessariò effici.
Verum illum à scopo errare plurimum, tum quae
lib. 2. c. 3. & sequenti, tum quae modò de S. Ger-
trude, & de canonicis in monasterio S. Beggae ex
familia sanctae Gertrudis acceptis sunt dicta, ma-
nifestè conuincunt: nam Virgines sanctimonial-
les sine votorum emissionem consecratae inueniet
nunquam; etsi aliquot seculis post dicti collegij
Niuelensis fundationem, cum regularis obser-
uantia in eo defecisset, Paschalis Secundus breuè
quandam honeste vitae formulam, sine tamen
votorum obligatione, manente vita communi
sub Abbatissarum regimine virginibus ibidem
degentibus praescripsisset, quam haecenus serua-
ri dicunt. Verum de hac re latius, qui plura cupit,
videat Ioan. Mauburnum in Venatorio lib. 3. c.
21. Claudium Epencezum lib. 2. de continentia,
cap. 12. & Molanum locis proximè citatis, in quibus
refert Ioannem Nider, Ordinis Praedicatorū
insignem Theologum, summam diligentiam fecisse
super canonicarum secularium origine, nec
inuenire potuisse, nisi quod ex prima fundatio-
ne fuerint sanctimoniales ordinis vel D. Benedicti,
vel aliter: exceptis paucis collegijs recenter pro
nobilitate sustentatione fundatis.

IV. DE collegijs verò canonicarum tū antiquis,
tum recentibus, illorumque originibus, &
fundationibus velle integrum hic loci catalogū
retexere, magnus, & immensus esset labor, & no-
stria viribus omnino importabilis, qua de causa
ceteris praetermissis, ex solis Italicis aliqua recen-
sebimus, quae ad nostram Lateranensem congre-
gationem attinent, quaeque nunc superant: nam
plura, vel hominum incuria, vel iniuria tempo-

rum exciderunt: haec verò sunt.

In Vrbe collegium canonicarum regularium
Spiritus sancti, quod vsque ad annum 1606, man-
sit sub regimine Abbatis S. Mariae Pacis: sed illo
anno iussu de causis eius regimen Illustriss. D.
Pape Vicario resignatum.

In Ciuitate Neapolis S. Mariae Reginae caeli.
collegium inter cetera illius vrbis, tum numero,
tum generis, & virtutis nobilitate, sanctitateque
praecipuum.

In Ciuitate Nolana B. Virginis Annunciatæ,
vulgo collegium nuncupatum, anno 1213. per Co-
mitem Nolanum fundatum, & dotatū, ad quod
nonnisi Virgines nobiles, vel ex eadem Ciuitate,
vel Neapolis admitti consueuerunt.

In oppido Lauro eiusdem ciuitatis monaste-
rium Iesu Mariae; paulò antea per Comitissam
Nolanam fundatū, & dotatum, ex antiquis mo-
nimentis dicitur ciuitatis.

In oppido Arienso, in Diocesi S. Agathæ colle-
gium B. Virginis Annunciatæ, ante annos 400.
cum alio canonicorum S. Menae fundatum: sed
hoc secundum excidit, sola Ecclesia palchritudinis
incomparabilis superfluit.

In Ciuitate Spoletana sunt duo collegia ca-
nonicarum sub regimine Abbatis S. Iuliani, siue
S. Aniani. primum S. Matthæi vbi B. Marina ciuf-
dem cenobij sanctimonialis in veneratione ha-
betur, cuius impollutam animæ virginitatē per
corporis integritatem Deus testatam esse voluit.
quod post 100. annos integrum omnibus suis
partibus, & palpabile nunc etiam monstratur,
quod ipse vidi.

Alterum S. Mariae de Stella, in quo centum fe-
rè sacrae Virgines sub magna regulæ districtione
laudabiliter viuunt.

In oppido Caldarola diocesi. Camerini mona-
sterium S. Catharinae de Senis, per Illustrissimum
Dominum Euangelistam Pallottam Sanctae Ro-
manae Ecclesiae Cardinalem ante paucos annos
fundatum.

In Ciuitate Ancona monasterium S. Bartho-
lomae antiquissimum, quod aliquot annis fuit
sub regimine congregationis.

In Ciuitate Arimini collegium S. Sebastiani, in
quo octoginta sacrae Virgines, & amplius ferè
omnes nobiles laudabiliter degunt.

In Ciuitate Ferraria S. Mariae Gratiarum colle-
gium, vulgo Mortarium, quòd ex canonicis
Mortariensibus illuc profectis fuerit fundatum
an. 1502. quodque sub regimine nostrae congre-
gationis semper mansit.

In oppido Lugo Comitatus Ferrariensis mo-
nasterium S. Augustini, quod duae Canonicae
ex Ferrariensi Sanctae Mariae Gratiarum colle-
gio profectae fundauerunt ante annos septua-
ginta.

In Ciuitate Bononia collegium S. Laurentij Sa-
crarum Virginum praecipue nobilitatis antiquif-
simum.

finum, est sub regimine Abbatis sancti Iohannis in Monte.

In Ciuitate Regij Lepidi monasterium sancti Petri Martyris. sub regimine Abbatis S. Mariz Gratiarum.

In Ciuitate Parmensi monasterium S. Saluatoris antiquum, & numerosum. ab aliquot annis manet sub regimine Ordinarij.

In Ciuitate Mantuæ sunt duo collegia, alterum S. Mariz Præsentationis, quod multis Priuilegijs Romanorum Pontificum est exornatum, sub regimine Abbatis sancti Bartholomæi. Alterum S. Mariz Virginis Annunciatæ in Suburbio S. Georgij, sub regimine Abbatis S. Viti.

In Ciuitate Veronæ monasterium S. Iohannis de Beueraria. hæc cum alterius essent instituti nostræ congregationis regimini subesse, ac cæterarum nostræ ordinis canonicarum habitum accipere à Sede Apostolica obtinuerunt, quæ post aliquot annos sunt dimissæ.

In Ciuitate Vicentia collegium S. Thomæ, quod optimarum sanctimonialium est plantarium, magna sanctitatis laude celeberrimum. subest regimini Abbatis S. Bartholomæi. Claruit in hoc collegio virgo quædam nomine Euphrosina, quæ à fororibus pro Beata colitur, cuius vitam Italico idiomate scripsit eleganter, & typis edidit R. admodum P. D. Ascarius de Ordeis nostræ congregationis Prædicator celebris, & S. Mariz Caloreti nunc Abbas.

In Ciuitate Castellana siue Venetiarum monasterium sancti Danielis, quod instante Serenissimo Venetorum Duce cum Patriarcha sub cura congregationis susceptum, anno 1605. Abbas S. Mariz Charitatis, quod eius autoritas ad illud regendum minus sufficere videretur, vt in literis dimissionis exprimitur, in manibus Summi Pontificis resignauit.

In Ciuitate Mediolani S. Virginis Annunciatæ collegium numerosum, & præcipue nobilitatis. sub regimine Abbatis S. Mariz Passionis.

In Ciuitate Papiæ monasterium S. Mariz Iosaphatis vetustissimum, cum alio S. Victoris eisdem vnito, sub regimine Abbatis S. Epiphaniij.

In oppido Mortarij Papiensis diocesis collegium S. Cassiani sub regimine Præpositi sanctæ Crucis.

In Ciuitate Nouaria monasterium S. Agathæ, sub regimine Prioris S. Mariz Gratiarum.

In Ciuitate Vercellarum collegium S. Mariz Virginis Annunciatæ, sub regimine Abbatis S. Andree.

In Ciuitate Alesni cœnobium Beatæ Virginis Annunciatæ anno 1476. fundatum sub regimine Abbatis S. Mariz Nouæ.

In Ciuitate Taurinensi collegium S. Crucis anno 1537. ab Illustrissima Comitissa Beatrice à Ronfeco fundatum, accitis ex licentiâ Generalis Capituli eo anno celebrati sex canonicis ex alijs

monasterijs cum duabus Cœuersis, quarum nomina fuerunt foror Apollonia Mediolanensis, foror Desideria Vercellensis, foror Monica, foror Angela, Catharina Vercellensis, foror Ludouica Nouariensis, & foror Archangela Mortariensis canonice, foror Bona, & foror Leona Cœuersæ. Huic collegio anno 1560. Pius IV. monasterium S. Petri iuxta plateam arcis dicte Ciuitatis, extincto in eodem ordine monialium D. Benedicti, cum illius bonis vnitiuit. Reguntur autem prædicte Canonice ab Abbate S. Andree Vercellarum iussione Pauli III. anno 15, sui pontificatus, apud quas disciplina regularis celeberrima sanctitatis viget. ex quibus nonnullis cum opinione sanctitatis posteris relicta corpore solutas nuper à R. admodum D. Clemente S. Martino, qui eisdem erat à sacris confessionibus, nunc autem Præpositus S. Petri de Garinara, per litteras accipi, de quarum numero feruè existisse Angelam Catharinam, quæ spiritu prophetiæ clauerit, & dum animam exhalaret, vultu radium solarem multis fororibus, quæ adstantibus, videntibus à vultu emiserit.

In Ciuitate lanuensi sunt tria primæ nobilitatis collegia, magnoperè commendata. primum S. Mariz Gratiarum, cuius alumna extitit Domina Baptista Vernacia, virgo deuotissima, & doctissima, in qua illud experimento comprobatum, quod communiter dici consuevit, mysticam Theologiam potius oratione, & affectu deuotionis, quam studio, & lectione disci. nam fecerunt cum esset, supra vires propriæ conditionis, de diuinis arcanis tam multa didicit, quæ tribus voluminibus typis postea editis sunt exarata, vt doctissimos Theologos exæquasse visâ fuerit. Obijt anno 1585. nonagenaria secundum est S. Andree, tertium S. Bartholomæi, quæ omnia reguntur per Abbatem S. Theodori prædicte Ciuitatis.

In Ciuitate Lucensi collegium S. Iohannis de Capite Burgi, vulgo S. Iohanni. est Ecclesia diuine iure monasterij S. Frigidiani. mansit autem hoc collegium sub regimine Prioris S. Frigidiani vsque ad annum 1538. quo canonici nostri referunt antiquâ iurisdictione in Ecclesia illud relinquenterunt.

Alia complura nostri ordinis, & antiquæ congregationis Lateranensis collegia fuerant olim in Italia, quæ vel penitus excederunt, sicut etiam canonicorum, vel alienum habitum, & infirmum acceperunt, qualia erant Venetij S. Andree, Taurinij sancti Pauli, Bononiæ S. Mariz de Guardia, Brixiz S. Mariz, & S. Catharinæ, & alia &c.

CAPVT QVINGGESIMVM.

De Basilica Lateranensis, & congregationis Monasteriorum canonicis in Sanctorum voluminibus relatis.

Iohannes de Nigra stolicus Bibliothecarius allegato epilogos Chronicarum 13. c. 1. micro Sactorum canonicis verba faciens, hanc scribit: Sanctorum

numeritate Religionis omnes excellit præcipue vt ex diuersis Catalogis Sanctorum Martyrologijs, & antiquis historijs colligere potestis. vt in eisdem Sanctorum tam Magnarum Cœnasticorum ex ipso ordine numerus vt quædam pro certo numero summani possunt. vt Anaphora Cardinalis, & S. R. E. Bibliothecarius Catalogus, quem edidit ad Carolum II. Galliarum Imperatorem reperitur circa sexdecim milia, & vltra &c. Est etiam labor nimis, & inane omnino ad illum locum pertinere in hoc libro illorum Catalogum ex intentione, quare quod præsentis instituti ratione, nunc tantum de canonicis Lateranensis, vel aliorum Lateranensis congregationis, & instituti collegiorum in Sanctorum voluminibus relatis, verba faciemus: de cæteris pro libro de Viris Illustribus canonici oratione, Deus concesserit, commodius, & abundanter locutur. In quorum Lateranensium Catalogo, licet ab eiusdem Lateranensis B. primordij, cuius originarij, primordialesque vocamur, & sumus, merito sermonem duci deberemus, solum à temporibus Beatissimi Augustini, cuius regulam S. Gelasius Loone I. ad Lateranensem Basilicam reuocari non concesserit: non quidem eorum Sanctorum res gestas, & egijs exactè descriptis, sed solum autores referendo, qui de illius sanctitate, canoniceque professione testantur, vt peragenda ne forsitan S. Iosaphati cornu agere videamur, necessario monendum duces S. Frigidiani congregatione cum Lateranensibus, cum constet S. Frigidiani canonicis Ecclesia Lateranensis acceptos, eosdem Summos Pontifices Alexandrum II. Pascha Gelasium, Calistum, Honorium, & Innocentium III. ad dictam Lateranensem Basilicam reuoc-